शासकीय आश्रमशाळा व वसतीगृहांसाठी सोलर वॉटर हिटर खरेदी व बायोमॅट्रीक यंत्रणा बसविणे तसेच अनुदानित आश्रमशाळांना बायोमॅट्रीक यंत्रणा बसविणे या प्रकरणांची चौकशी करण्यासाठी एक सदस्य समितीचे गठण करण्याबाबत .

महाराष्ट्र शासन आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः शाआशा-२०१४/ प्र.क्र.१५७/ का.१३

मादाम कामा रोड,हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ तारीख: १६ एप्रिल,२०१४

वाचा -

- 9) शासन निर्णय क्रमांकः आयुक्त,आदिवासी विकास आयुक्तालय महाराष्ट्र राज्य,नाशिक यांचे पत्र क्रमांक शाआशा-२०१९/प्र.क्र.४०/का.१०(१),दि.३० मार्च, २०११ व ३१ मार्च, २०११ चे दोन आदेश व दि. ९ सप्टेंबर,२०११ चे आदेश.
- २) शासन निर्णय क्रमांकः आदिवासी विकास विभाग क्रमांक: पुनर्वि-२०११/प्र.क्र.१६५ (भाग-२)/का.६,दि. ३१ मार्च,२०११.
- 3) शासन निर्णय क्रमांकः आदिवासी विकास विभाग क्रमांक : शाआशा-१२११/ प्र.क्र.२७/ का.१३, दि. १६ जुलै,२०११.
- ४) आयुक्त,आदिवासी विकास आयुक्तालय यांचे आदेश क्रमांक : रवका/ बायो/ जसं-१२१०/ प्र.क्र.१९१/का.२(४), दि. २० ऑगस्ट,२०११ .

प्रस्तावना -

आदिवासी विकास विभागांतर्गत शासकीय आश्रमशाळा व शासकीय वसतीगृहांसाठी सोलर वॉटर हिटर व शासकीय आश्रमशाळा, वसतीगृहे व अनुदानित आश्रमशाळांना तसेच आदिवासी विकास विभागांतर्गत क्षेत्रिय कार्यालयात बायोमॅट्रीक यंत्रणेची खरेदी करण्यात आलेली आहे. परंतु अनेक ठिकाणी सदर सोलर वॉटर हिटर बंद असल्यामुळे मुलांना थंड पाण्याने आंघोळ करावी लागत आहे. तसेच बायोमॅट्रीक यंत्रणा बंद असल्यामुळे विद्यार्थ्याच्या, शिक्षकांच्या व क्षेत्रिय कार्यालयातील अधिकारी, कर्मचा-यांच्या उपस्थितीची नोंद होत नाही व पर्यायाने केलेला खर्च निरोपयोगी होत आहे. याबाबत वारंवार विधानमंडळात विविध माध्यमातून प्रश्न उपस्थित झाले आहेत. तसेच आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय यांचेकडून प्राप्त माहितीनुसार वरील यंत्रणा बंद असल्याचे निदर्शनास आलेले आहे. ही बाब विचारात घेऊन शासनाने याप्रकरणाची उच्चस्तरीय चौकशी करण्याचे निश्चित केले आहे. त्या अनुषंगाने उच्चस्तरीय चौकशीसाठी समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय -

आदिवासी विकास विभागांतर्गत शासकीय आश्रमशाळा व शासकीय वसतीगृहांना सोलर वॉटर हिटरची खरेदी करण्याची मंजूरी वर नमूद केलेल्या संदर्भ २ मधील दि. ३१ मार्च, २०११ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये देण्यात आलेली आहे. तद्नंतर आयुक्त,आदिवासी विकास आयुक्तालय,महाराष्ट्र राज्य,नाशिक यांनी वर नमूद केलेल्या संदर्भ १ मधील दि. ३० मार्च, २०११, ३१ मार्च, २०११ व ९ सप्टेंबर, २०११ रोजीच्या पुरवठा आदेशान्वये सोलर वॉटर हिटर खरेदी करण्यात आलेली आहे.

- २. आदिवासी विकास विभागांतर्गत क्षेत्रीय कार्यालयातील अधिकारी/कर्मचा-यांसाठी, शासकीय आश्रमशाळा, शासकीय वसतीगृह व अनुदानित आश्रमशाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या आणि विद्यार्थ्यांच्या दैनंदिन उपस्थितीसाठी बायोमॅट्रीक उपस्थिती प्रणाली (संयंत्र) बसविण्यासाठी वर नमूद केलेल्या संदर्भ ३ मधील दि.१६ जुलै,२०११ रोजीच्या शासन निर्णया अन्वये आणि संदर्भ ४ मधील दि.२० ऑगस्ट, २०११ रोजीच्या आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,नाशिक यांनी आदेशान्वये पुरवठा आदेश निर्गमित केलेला आहे.
- ३. सदरहू आदेशानुसार सोलर वॉटर हिटर, हे शासकीय आश्रमशाळा, शासकीय वसतीगृहांमध्ये आणि बायोमॅट्रिक उपस्थिती प्रणाली संयंत्र शासकीय कार्यालयात, शासकीय आश्रमशाळा, शासकीय वसतीगृह व अनुदानित आश्रमशाळांमध्ये बसविण्यात आली आहेत. परंतु, सदरहु सोलर वॉटर हिटर सुरु नसल्याने विद्यार्थ्यांना गरम पाण्याची सोय उपलब्ध करुन देता आलेली नाही. तसेच शासकीय कार्यालयातील, शासकीय शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी व अनुदानित आश्रमशाळेतील बायोमॅट्रिक यंत्रणा अनेक ठिकाणी बंद वा नादुरुस्त असल्याने शासकीय कार्यालयातील तसेच आश्रमशाळेतील/वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांची उपस्थिती यंत्रणा बंद असल्याने कळून येत नाही. यात शासनाचा मोठा निधी खर्च झाल्याने लोकप्रतिनिधीकडून तसेच विधानमंडळातील विविध माध्यमातून मा.विधानसभा सदस्य / विधानपरिषद सदस्य यांनी उपस्थित केलेल्या प्रश्नातून निर्दशनास आलेले आहे. याबाबत आयुक्त,आदिवासी विकास आयुक्तालय,नाशिक यांचेकडून प्राप्त माहितीनुसार अनेक शासकीय आश्रमशाळा,शासकीय वसतीगृह आणि अनुदानित आश्रमशाळेत सदरहु दोन्हीही यंत्रणा सुरु नसल्याचे कळविण्यात आलेले आहे.
- 8. सोलर वॉटर हिटर व बायोमॅट्रीक उपस्थिती प्रणाली संयंत्र खरेदीसाठी शासनाचा अनुक्रमे रु. २८,१२,५२,६००/- व रु. १,३८,५८,१००/- असा एकूण रु. ३७,५१,१०,७००/- (रुपये सदोतिस कोटी एकावत्र लाख दहा हजार सातशे फक्त) इतका निधी खर्च झालेला आहे. परंतु ही यंत्रणा अनेक ठिकाणी कार्यान्वित झालेली नाही. तसेच काही ठिकाणी ती बंद स्वरुपात आहेत वा नादुरुस्त आहेत. म्हणून या दोन्हीही यंत्रणांच्या खरेदीच्या मान्यता देण्याप्रकरणी यंत्रणा बसविण्याच्या प्रकरणास यंत्रणा सुरु करण्यास हलगर्जीपणा करण्याच्या प्रकरणी इ.बाबत चौकशी करण्याकरिता आणि संबंधित अधिकारी/कर्मचा-यांची जबाबदारी निश्चित करण्यासाठी तसेच सदरहु दोन्हीही यंत्रणा पुरवठा करणाऱ्या पुरवठादाराशी नेमका कशा प्रकारे करार करण्यात आलेला होता. करारानुसार पुढील ५ वर्षात देखभाल करणे अपेक्षित असताना कराराचा भंग केल्याबद्दल कंपनीवर नेमकी कोणती कारवाई करण्यात आली आहे, नियमित वापरासंबंधी संबंधित कंपनीस सूचना देऊनही कंपनीने केलेल्या दुर्लक्षाबाबत, यंत्रणेचा पुरवठा योग्य केला किंवा कसे, याप्रकरणी कंपनीची जबाबदारी निश्चित करण्यासाठी या प्रकरणाची सखोल चौकशी करण्याकरीता या आदेशान्त्ये श्री. श्रीकांत एम. देशपांडे, सचिव व विभागीय चौकशी अधिकारी (१), सामान्य प्रशासन विभाग यांची एक सदस्यीय चौकशी समिती गठीत करण्यात येत आहे.

- ५. सदरहू चौकशी सिमतीने या प्रकरणात संपूर्ण चौकशी करुन या दोन्हीही यंत्रणा खरेदीस मान्यता देण्यास त्या संदर्भात शासनाचे असलेले नियम, जबाबदार असलेल्या अधिकारी/कर्मचा-यांची जबाबदारी निश्चित करेल व ही यंत्रणा नियमित वापराकरीता कंपनीस सूचना देऊनही कंपनीने केलेले दुर्लक्ष, तसेच यंत्रणा पुरवठा करणा-या कंपनीशी झालेल्या कराराप्रमाणे त्याची अंमलबजावणी झाली किंवा कसे, नसल्यास कंपनीवर दंडात्मक कारवाई / काळया यादीत टाकणे / आर्थिक नुकसानी कंपनीकडून वसूल करणे, अन्य कायदेशीर कारवाई करणे इत्यादीबाबत करावयाच्या कारवाईबाबतचा अहवाल शासनास सादर करेल.
- ६. ही समिती आपला चौकशी अहवाल तीन महिन्यांच्या आत शासनास सादर करेल.
- ७. या चौकशी समितीस संबंधित उपायुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,नाशिक व उप सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई हे आवश्यक कागदपत्र उपलब्ध करुन देतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०४१६११४८०५९५२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सु. ना. शिंदे) अवर सचिव

प्रत,

- (१) मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव,राजभवन,मलबार हिल,मुंबई,
- (२) मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,महाराष्ट्र राज्य,मंत्रालय,मुंबई,
- (३) मा.मंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव,मंत्रालय,मुंबई,
- (४) मा.राज्यमंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव,मंत्रालय,मुंबई,
- (५) मा.मुख्य सचिव,महाराष्ट्र राज्य,मंत्रालय,मुंबई,
- (६) श्री.श्रीकांत देशपांडे,सचिव व (विशेष चौकशी अधिकारी) (१) सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय,मुंबई,
- (७) मा.प्रधान सचिव (आदिवासी विकास) यांचे स्वीय सहाय्यक,मंत्रालय,मुंबई,
- (८) आयुक्त,आदिवासी विकास आयुक्तालय,महाराष्ट्र राज्य,नाशिक,
- (९) सर्व अपर आयुक्त,आदिवासी विकास,
- (१०) महालेखापाल (लेखा परिक्षा)/ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई,
- (११) महालेखापाल (लेखा परिक्षा)/ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२,नागपूर,
- (१२) निवड नस्ती (का.१३),आदिवासी विकास विभाग,मंत्रालय,मुंबई.